

ДОСЛІДЖЕННЯ ЯКОСТІ ЗВ'ЯЗКУ З ДОПОМОГОЮ ТЕХНОЛОГІЇ *Wi-Fi* ЗАЛЕЖНО ВІД ХАРАКТЕРУ ПЕРЕШКОДИ

Г. Ф. Конахович, д-р техн. наук, проф., В. В. Пасічник, В. В. Хомяк,
С. М. Тищук, М. Д. Кичигіна

Національний авіаційний університет

int2080@ukr.net

Досліджено відношення сигнал-шум при поширенні радіохвилі технології Wi-Fi за наявності перешкод різноманітного характеру. Створено універсальні рекомендації для ефективного розгортання мережі у приміщенні з використанням технології Wi-Fi.

Ключові слова: безпроводна мережа, сигнал, сигнал-шум, радіохвиля, завада, оптимізація.

Researches of signal-to-noise in the spread of radiowave technology Wi-Fi in the presence obstacle of different nature. Presented universal recommendations for the effective deployment of WiFi network indoors.

Keywords: wireless network, signal, signal-noise, radio-wave, hindrance, optimization.

Постановка проблеми

На сьогодні актуальним залишається питання щодо впливу різноманітних перешкод, які стають на шляху поширення радіохвиль у приміщеннях.

Ці особливості необхідно враховувати при побудові мережі з використанням технології *Wi-Fi*.

Аналіз досліджень та публікацій

У статті акцентовано увагу на практичних дослідженнях та результатах вимірювання параметра сигнал-шум за наявності перешкод різноманітного характеру. Це питання є дуже актуальним під час створення телекомунікаційних мереж на основі *Wi-Fi* в приміщеннях, оскільки якість зв'язку залежить від зазначених характеристик.

Постановка завдання

Мета статті — дослідження впливу перешкод різноманітного характеру на якість зв'язку телекомунікаційної мережі, побудованої на основі технології *Wi-Fi* в приміщенні, виведення залежності значення відношення сигнал-шум від типу та характеру перешкоди. В результаті спробуємо надати рекомендації щодо розгортання мереж *Wi-Fi* в приміщенні, які б врахували дані особливості.

Виклад основного матеріалу дослідження

Умови поширення радіохвиль в приміщенні набагато складніші, ніж у вільному просторі.

По-перше, через наявність стін і масивних предметів побуту. Стіни і перекриття з дерева, синтетичних матеріалів чинять низький вплив на поширення радіохвиль, перешкоди зі скла, цегли, бетону середній, а залізобетонні та стіни з фольгових утеплювачів високий вплив. Металеві стіни і перекриття істотно впливають на дальність, що може призвести до повної втрати

зв'язку. Неоднозначним є вплив некапітальних гіпсокартонних стін, що може змінюватись при варіації вологості в приміщенні.

По-друге, через інтерференційний характер електромагнітного поля всередині приміщень (за рахунок багаторазового відбиття від предметів). Виявляється це в зменшенні напруженості поля і зміні початкової площини поляризації хвиль.

У більшій частині приміщень можна зіткнутися з так званими «мертвими зонами», в яких прийом сигналу є ускладненим. Така ситуація можлива, навіть якщо передавач та приймач знаходяться в прямій видимості.

Утворення «мертвих зон» пов'язане з тим, що електромагнітні хвилі до приймача проходять відстань різної довжини, відбиваючись від металевих об'єктів, таких як сталеві конструкції, бетонні стіни, металеві двері, вікна, стелі і т. д.

«Мертва зона» утворюється, якщо довжини шляхів розповсюдження ефективно розходяться на непарну кількість півхвиль. Але «абсолютно мертві зони» зазвичай дуже локальні і можуть бути усунені невеликим переміщенням антен приймача або передавача.

Теоретично це підтверджує співвідношення:

$$\frac{E_b}{N_0} = \frac{S/R}{N_0} = \frac{S}{kTR},$$

де E_b — енергія сигналу, що припадає на 1 біт; N_0 — щільність потужності шумів у ватах на 1 Гц смуги частот; S — потужність сигналу; R — швидкість передачі даних; T — температура в Кельвінах; $k = 1,38 \cdot 10^{38}$ Дж/К.

З цього співвідношення видно, що зменшення відношення сигнал-шум призводить до зниження швидкості передачі даних.

Для експерименту використовували точку доступу *Wi-Fi D-Link DWL-2100AP AirPlus XtremeG*.

Вимірювання значень відношення сигнал-шум проводилися за допомогою програмного забезпечення *Wi-Fi Hopper 1.2*, що було попередньо встановлено на ноутбук, який в експерименті виступав як абонент мережі.

Дослідження проводились у приміщенні зі значною кількістю перешкод.

Спочатку було виміряно відношення сигнал-шум при розміщенні абонента на відстані 1 м від точки доступу і отримано значення -18 дБмВт. При цьому були відсутні механічні перешкоди та усунені джерела електромагнітного випромінювання. Спираючись на це значення, ми визначали затухання сигналу при поширенні крізь перешкоди.

Дослідження проводились у декілька етапів.

Етап I: перешкода — цегляна стіна.

Вимірювання проводились на стінах різної товщини з однакового матеріалу.

Дані вимірювань занесені в табл. 1.

Залежність відношення сигнал-шум від товщини цегляної стіни зображено на рис. 1.

Етап II: перешкода — віконне скло. Вимірювання проводились на склі різної товщини.

Дані вимірювання занесено до табл. 2.

Залежність відношення сигнал-шум від товщини скла зображено на рис. 2. Аналогічно було проведено дослідження залежності відношення сигнал-шум від інших матеріалів. Результати наведено у табл. 3.

Таблиця 1

Дані вимірювань для цегляної стіни

Значення сигнал-шум, дБмВт	-18	(-18; -30)	(-30; -41)	(-41; -52)	(-52; -64)	(-64; -78)
Відстань, см	0	8	16	24	32	40
Затухання, дБмВт/см	—	1,5	1,47	1,42	1,45	1,49

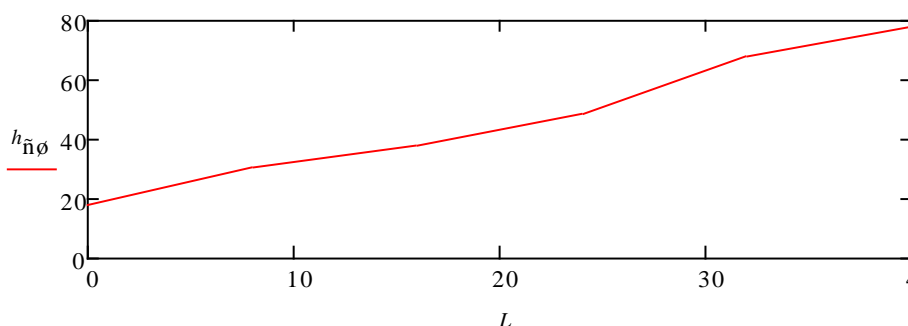

Рис. 1. Залежність відношення сигнал-шум від товщини цегляної стіни

Таблиця 2

Дані вимірювання для віконного скла

Значення сигнал-шум, дБмВт	-18,0	(-18,0; -21,1)	(-21,1; -24,1)	(-24,1; -27)	(-27,0; -29,8)	(-29,8; 32,8)
Відстань, см	0	1	2	3	4	5
Затухання, дБмВт/см	0	3,1	3,0	2,9	2,8	3,0

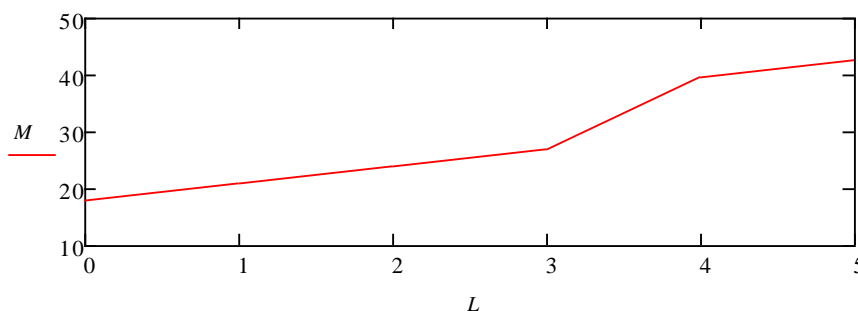

Рис. 2. Залежність відношення сигнал-шум від товщини скла

Залежність відношення сигнал-шум від різних матеріалів

Найменування	Одиниці виміру	Значення
Офісна стіна	дБмВт	1,2
Залізні двері		4,2
Дерев'яні двері		0,9
Бетонна стіна		3,5

Висновки

Провівши дослідження, можемо зробити висновки, що при проектуванні мережі на основі технології *Wi-Fi* необхідно враховувати перешкоди, адже вони вносять значні затухання сигналів.

На базі практичних даних можемо переконалися в тому, що стіни і перекриття з дерева роблять низький вплив на поширення радіохвиль, перешкоди з цегли, скла, бетону — середній, із залізобетону і металеві — високий.

Отже, для вирішення даної проблеми можна виділити ряд рекомендацій:

1) слід розташувати точки доступу та абонентів бездротової мережі так, щоб кількість перешкод між ними була мінімальною. Особливо слід намагатися зменшити кількість стін і перекриттів між ними, оскільки кожна перешкода зменшує максимальний радіус зони покриття;

2) необхідно звернути увагу на кут між точками доступу (абонентами мережі) і протяжними перешкодами. Стіна товщиною 0,5 м при куті в 45° для радіохвилі еквівалентна стіні товщиною 1 м. Але якщо електромагнітна хвиля падає на неї під кутом в одиниці градусів, то еквівалентна товщина буде на порядок вище!

Зауважимо, що не всі програми для планування радіомереж у приміщенні враховують цей нюанс. Найкращий і прогнозований за результатами варіант, коли сигнал направляється під прямим кутом до перекриттів або стін;

3) будівельні матеріали впливають на проходження сигналу по-різному: повністю металеві двері або алюмінієве облицювання позначаються негативно; також між абонентами необхідно мінімізувати кількість залізобетонних перешкод;

4) незважаючи на високу інерційність програмного забезпечення моніторингу потужності сигналу, слід користуватися його допомогою при позиціонуванні антени на кращий прийом.

ЛІТЕРАТУРА

1. Вишневецький В. М. Широкополосные беспроводные сети передачи информации / В. М. Вишневецький, А. І. Ляхов, С. Л. Портной [и др.]. — М.: Еко-Трендз, 2005. — 592 с.

2. Олифер В. Г. Компьютерные сети. Принципы, технологии, протоколы: учебник для вузов. 3-е изд. / В. Г. Олифер, Н. А. Олифер. — СПб.: Питер, 2006. — 958 с.

3. *Интернет-університет* інформаційних технологій. Безпроводні мережі *Wi-Fi*. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: URL : <http://www.intuit.ru/department/wifi/class/free/1/>.

Стаття надійшла до редакції 25.02.2011.